

PATVIRTINTA
Rokiškio suaugusiųjų ir
jaunimo mokymo centro direktoriaus
2017-09-15 įsakymu Nr. V-71

ROKIŠKIO SUAUGUSIŲJŲ IR JAUNIMO MOKYMO CENTRO SMURTO IR PATYČIŲ PREVENCIJOS IR INTERVENCIJOS VYKDYMO TVARKOS APRAŠAS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo Rokiškio suaugusiųjų ir jaunimo mokymo centro tvarkos aprašo (toliau – tvarkos aprašas) paskirtis – padėti centre užtikrinti sveiką, saugią, užkertančią kelią smurto, prievartos apraiškoms aplinką, kuri yra psichologiškai, dvasiškai ir fiziškai saugi.
2. Tvarkos aprašas parengtas vadovaujantis Švietimo įstatymo pataisomis, priimtomis Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. spalio 18 d. (XII-2685) bei Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro įsakymu 2017 m. kovo 22 d. (Nr. V-190) ir nustato smurto ir patyčių, vykstančių centre, prevencijos ir intervencijos tvarką.
3. Centre draudžiama bet kokia smurto forma, nukreipta:
 - 3.1. mokinių prieš mokinius;
 - 3.2. centro darbuotojų prieš mokinius;
 - 3.3. mokinių prieš centro darbuotojus;
 - 3.4. vienų centro darbuotojų prieš kitus centro darbuotojus;
 - 3.5. mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų) prieš mokinius, mokytojus.
3. Išskiriamos šios smurto formos:
 - 3.1. Patyčios – psichologinę ar fizinę jėgos persvarą turinčio asmens ar asmenų grupės kitam asmeniui daromi *tyčiniai pasikartojantys veiksmai*, kuriais siekiama pažeminti jo reputaciją ar orumą, jį ižeisti, įskaudinti ar kitaip sukelti jam psichologinę ar fizinę žalą. Patyčios gali būti tiesioginės (žodžiais arba fiziniais veiksmais atvirai puolant ir/ar užgauliojant) ir/ar netiesioginės (skaudinant be tiesioginės agresijos).
 - 3.2. Patyčios kibernetinėje erdvėje – patyčios iš kito asmens naudojantis informacinėmis technologijoms ir (ar) informacinės visuomenės informavimo priemonėmis, siekiant įbauginti tą asmenį, pakenkti jo reputacijai ar kitokiu būdu jį pažeminti, neatsižvelgiant į tai, ar patyčių informacija siunčiama asmeniškai, ar paskleidžiama neapibrėžtam gavėjų skaičiui (skaudinančių žinučių siuntinėjimas mobiliaisiais telefonais, elektroniniu paštu).
4. Su centro nustatyta smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos tvarka pasirašytinai supažindinami visi bendruomenės nariai: mokiniai – saugaus instruktažo lapuose, mokytojai ir kiti centro darbuotojai – ant įsakymo, tėvai – tvarkos aprašo kopijoje.

SMURTO IR PATYČIŲ PREVENCIJA

5. Prevencija suprantama kaip priemonės ir būdai, kuriais siekiama užkirsti kelią socialinės rizikos veiksniams atsirasti arba jų įtakai sumažinti, stiprinti apsauginius veiksnius.
6. Smurto ir patyčių prevencijos veiklą centre koordinuoja Vaiko gerovės komisija, o jos vykdyme dalyvauja visi centro bendruomenės nariai.
7. Vaiko gerovės komisija kasmet vykdo smurto ir patyčių stebėseną ir remdamasi jos rezultatais numato patyčių prevencijos priemones tiems mokiniams, kuriems centre taikomos prevencijos priemonės yra nepaveikios ir jų nepakanka, taikomos papildomos prevencijos priemonės ar (ir) programos, teikiama švietimo pagalba.

8. Prevencinės priemonės apima socialinių ir emocinių kompetencijų ugdymą, pozityvaus centro mikroklimato kūrimą, mokinių pozityvių vertybių formavimą, tėvų įtraukimą į saugios aplinkos kūrimą, mokytojų kvalifikacijos tobulinimą mokinių socialinių ir emocinių kompetencijų ugdymo srityje.

SMURTO IR PATYČIŲ INTERVENCIJA

9. Visais įtariamų ir realių patyčių tarp mokinių atvejais kiekvienas centro darbuotojas reaguoja į patyčias nepriklausomai nuo jų formos ir turinio:

9.1. nedelsdamas įsikiša įtarus ir/ar pastebėjus patyčias ir nutraukia bet kokius toki įtarimą keliančius veiksmus (esant reikalui panaudodamas teisėtus fizinius veiksmus);

9.2. jei reikia pagalbos, kreipiasi į pagalbą galinčius suteikti asmenis (tėvus, globėjus, rūpintojus), centro darbuotojus (direktorės pavaduotoją, psichologą, socialinį pedagogą) ar institucijas (policija, greitoji pagalba);

9.3. prašo mokinių paaiškinti situaciją, esant reikalui paima jų raštiškus paaiškinimus, patyčių kibernetinėje erdvėje atveju išsaugo įrodymus;

9.4. informuoja klasės auklėtoją (jo nesant – socialinį pedagogą).

10. Klasės auklėtojas, arba socialinis pedagogas, gavęs informaciją apie įtariamas ar įvykusias patyčias:

10.1. individualiai kalbasi ir aptaria situaciją su kiekvienu įvykusių ar įtariamų patyčių dalyviu, skatina ir padeda konstruktyviai išspręsti kilusį konfliktą.

10.2. nustatęs, kad tai patyčių atvejis, registruoja patyčių registracijos žurnale.

10.3. tą pačią dieną auklėtojas informuoja tėvus (globėjus, rūpintojus) apie įvykusias patyčias ir priemones, kurių ėmėsi centras, susitarimus su mokiniais; esant reikalui kviečia tėvus pokalbiui; kibernetinių patyčių atveju gali apie tai pranešti Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybai (toliau – Ryšių reguliavimo tarnyba) pateikdamas pranešimą interneto svetainėje adresu www.draugiskasinternetas.lt;

10.4. po trijų nusižengimų, registruotų centro Patyčių registravimo žurnale, tą pačią dieną apie įvykusias patyčias dalyvaujant dviems mokyklos darbuotojams, socialinio pedagogo kabinete vyksta įspėjamasis pokalbis su mokiniu. Mokinys atsiprašo dėl netinkamo elgesio, rašo pasiaiškinimą. Informuojami tėvai ir mokyklos vadovybė. Šie veiksmai registruojami Patyčių registracijos žurnale.

10.5. jei mokinys ir toliau netinkamai elgiasi, vyksta pokalbis, kuriame dalyvauja mokinys, jo tėvai, klasės auklėtojas ir (ar) socialinis pedagogas, ir centro direktorius. Pasirašoma trišalė sutartis.

10.6. neįvykdžius trišalės sutarties, centro direktoriaus įsakymu pareiškiamas įspėjimas.

10.7. jei mokinys ir toliau elgiasi netinkamai, svarstomas centro VGK posėdyje.

10.8. jei šios taikytos priemonės neduoda rezultatų, mokinys smurtauja toliau, mokyklos administracija kreipiasi į savivaldybės VGK, dėl minimalios priežiūros priemonių šiam mokiniui taikymo.

10.9. lygiagrečiai dirbama su kitais klasės mokiniais (patyčių stebėtojais, pritariančiais ir nepritariančiais moksleiviais), stebima, kad nebūtų patyčių atkryčio;

10.10. esant sudėtingesniais atvejais, kreipiamasi į Vaiko teisių apsaugos specialistus, seniūnijų, policijos, kitų įstaigų darbuotojus, įtraukiant juos į atvejo sprendimą.

11. Socialinis pedagogas:

11.1. organizuoja individualius pokalbius su patyčių dalyviais, esant poreikiui, informuoja tėvus (globėjus, rūpintojus), kviečia juos dalyvauti pokalbiuose,

11.2. informuoja centro direktorių apie patyčių situaciją, vykdytas ir siūlomas pagalbos ir poveikio priemones.

12. Psichologas: ne vėliau kaip per 5 darbo dienas suteikia psichologinę pagalbą smurtavusiam ir smurtą patyrusiam mokiniui, tėvams.

13. Vaiko gerovės komisija:

13.1. organizuoja smurto ir patyčių situacijos aptarimą Vaiko gerovės komisijoje, numato veiksmų planą, reikalingas poveikio ir psichologinės, švietimo pagalbos priemones (pvz.: individualūs pokalbiai su skriaudėju, skriaudžiamuoju, stebėtojais, jų tėvais, klase; psichologo konsultacijos; streso ir emocijų valdymo, konfliktų ir problemų sprendimo užsiėmimai, žalos atitaisymas ir kt.), apie pastebėtą smurto atvejį informuoja Vaiko teisių apsaugos skyrių;

13.2. informuoja direktorių apie patyčių situaciją, vykdytas ir siūlomas pagalbos ir poveikio priemones;

13.3. koordinuoja, organizuoja, įgyvendina numatytas priemones; stebi, analizuoja situaciją; esant reikalui, pratęsia, koreguoja, numato papildomas poveikio ir pagalbos priemones; jei mokyklos galimybės išnaudotos, kreipiasi pagalbos į kitas institucijas (Rokiškio r. savivaldybės administracijos direktoriaus Vaiko gerovės komisiją, Vaiko teisių apsaugos skyrių, policiją, Rokiškio pedagoginę psichologinę tarnybą ir kt.).

14. Jei patyčios tarp mokinių vyksta ten, kur nemato mokytojai ar kiti centro darbuotojai, apie jas bet kurį centro darbuotoją privalo kaip galima greičiau informuoti pats nukentėjęs arba kiti patyčias stebėję mokiniai. Imamasi veiksmų, numatytų p.9.1-13.3.

15. Visais kitais įtariamų ir realių patyčių atvejais (centro darbuotojų prieš mokinius; mokinių prieš centro darbuotojus; vienų centro darbuotojų prieš kitus centro darbuotojus; mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų) prieš mokinius, mokytojus) bet kuris centro bendruomenės narys, pastebėjęs arba sužinojęs apie įvykusį ar įtariamą patyčių atvejį arba pats nukentėjęs nuo patyčių, ne vėliau kaip kitą dieną privalo raštu informuoti centro direktorių nepriklausomai nuo smurto ir patyčių formos, turinio, lyties, amžiaus, socialinio statuso, religinės ar tautinės priklausomybės ar kitų asmens ypatybių:

15.1. Tais atvejais, kai patyčias iš mokytojo, kito centro darbuotojo, tėvų patiria mokinys, jis pats arba jo tėvai informuoja klasės auklėtoją arba centro direktorių raštu (sms žinute, el. dienyno žinute, elektroniniu laišku, pranešimu).

15.2. Tais atvejais, kai patyčias iš mokinių ar jų tėvų patiria mokytojai, centro darbuotojai arba kai patyčios vyksta tarp mokytojų, kitų centro darbuotojų, rašomas tarnybinis pranešimas direktoriaus vardu.

16. Centro direktorius, gavęs informaciją apie įtariamą ar įvykusią patyčią, nedelsdamas aiškinasi situaciją:

16.1. Nustačius mokytojų ar kitų centro darbuotojų kaltę, drausminė atsakomybė jiems taikoma vadovaujantis galiojančiais teisiniais aktais, mokymo centro vidaus ir darbo tvarkų nuostatomis.

16.2. Jei patyčias iš mokinių patiria mokytojai ar kiti mokymo centro darbuotojai, imamasi veiksmų, numatytų šios tvarkos 9.4 –13.3 p.

16.3. Jei vyksta mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų) patyčios prieš mokinius, mokytojus, kitus centro darbuotojus, kreipiamasi pagalbos į policiją.

17. Tais atvejais, kai smurtauja ar smurtą patiria mokytojai, kiti centro darbuotojai, direktorius apie įvykusį smurto faktą nedelsdamas, bet ne vėliau kaip kitą darbo dieną, praneša Pedagoginei psichologinei tarnybai ar atitinkamam psichologinės pagalbos teikėjui, su kuriuo savivaldybės vykdomoji institucija yra sudariusi sutartį dėl psichologinės pagalbos teikimo, ir rekomenduoja smurtavusiam ar smurtą patyrusiam asmeniui kreiptis psichologinės pagalbos.

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

18. Visi dokumentai ir duomenys, susiję su mokiniu ir jo asmeniniu gyvenimu, yra konfidencialūs ir naudojami tik tiek, kiek tai būtina atsakingiems fiziniams ar juridiniams asmenims atlikti pavestas funkcijas, užtikrinti mokinio teises ir teisėtus jo interesus.

19. Patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarkos aprašas yra skelbiamas centro internetinėje svetainėje.
